

C GRUPA

1. minuta (163)

Europa mora postati konkurentnija. Konkurentno europsko gospodarstvo dat će nam sredstvo kojim ćemo osigurati viso-

40 15

ku razinu zaštite potrošača, zdravlja i okoliša. Ti naponi omogućuju nam da uživamo visoku kakvoću živo-

41 30

ta te podižemo svoj životni standard. Jasno je da su pad industrijske proizvodnje i konkurentnosti blisko povezani. Politi-

41 45

ke koje podupiru konkurentnost doprinijet će usporavanju trenda koji nas odvodi od industrijskog razvoja. Takve poli-

41 60

2. minuta (184)

tike također će doprinijeti normalnom prijelazu prema modernom industrijskom gospodarstvu. Taj će prijelaz sadržavati promjene u ra-

46 15

spodjeli zaposlenosti u svim sektorima. Povijesno gledajući, gubici u zapošljavanju u industrijskoj proizvodnji bili su više ne-

46 30

go nadoknađeni povećanjem zapošljavanja u sektorima usluga. Ako se te strukturalne promjene nastave, nisko kvalificirane rad-

46 45

nike bit će sve teže ponovo zaposliti. Taj sektor naše radne snage posebice je ranjiv u procesu prilagođavanja. Iako se ne mo-

46 60

3. minuta (205)

že poreći da takve promjene mogu biti teške za mjesna gospodarstva u društvenom smislu, konačna bolja raspodjela sredstava unaprijedit će blagostanje. 51 15

Politike koje povećavaju mogućnost naše inovacije i našu osnovicu ljudskog kapitala također će povećati našu radnu produktivnost i 51 30

ojačati našu konkurentnost na međunarodnom planu. Konkurentnost je određena rastom produktivnosti. Konkurentno gospodarstvo je ono koje prolazi kroz 51 45

visoki i stalni rast produktivnosti. Europske institucije te svaka država članica ponaosob imaju važnu ulogu kao čuvarice konkurentnosti. 52 60

4. minuta (226)

Njihov zajednički cilj jest da osiguraju najbolje moguće uvjete koji će europskim kompanijama omogućiti rast i uspješnu konkurentnost na itekako konkurent- 56 15

nom svjetskom tržištu. Pojava snažnih konkurenata iz Jugoistočne Azije i Latinske Amerike čini ozbiljenje tog izazova sve važnijim. Kako bi se osigura- 56 30

lo da Europska unija ostane na pravom kolosjeku, moramo sustavno motriti razvoj i preinačavati stanje konkurentnosti naših gospodarstava i naših poduzeća. 57 45

Europa i dalje pati od nedostatka poduzetništva. Poduzetništvo se daleko češće smatra profesionalnim izborom u Sjedinjenim državama nego u Europskoj uni- 57 60

5. minuta (247)

ji. Bitno je popraviti stav spram poduzetništva i ojačati poticaje za samozapošljavanje. Europi ne samo da nedostaje poduzetnika, već i uvjeta koji podržavaju rast poduzetništva. Nedostatak novčane podrške, složene administrativne procedure te nedostatak kvalificiranog radništva još su uvijek prepreka za otpočinjanje i širenje posla.	61	15
Ta je činjenica posebice istinita za tehnološki intenzivne odjeljke gdje je broj novo osnovanih tvrtki u posljednje vrijeme veći u Europi nego u Sjedinjenim državama. Njihov je rast odlučno onemogućavan neadekvatnim pristupom rizičnom kapitalu. Europski problemi konkurentnosti zrcale se oko opasnosti s kojom bi se Europa mogla suočiti.	62	30
	62	45
	62	60

B GRUPA

6. minuta (271)

Ti strahovi nisu novi i stalno su najsnažniji u periodima sporog gospodarskog rasta ili u recesijama. Nitko ne dvoji da proces prilagodbe povezan s promjenom strukture naših gospodarstava može biti vrlo skup, posebice na mjesnoj razini. Međutim, dobra makroekonomska učinkovitost osigurat će ne samo okoliš za proizvodni sektor Europske unije kojim će se unaprijediti produktivnost, već će osigurati i uvjete koji će povećati rast uslužnog odjeljka. Smanjenje industrijskog odjeljka te korištenje inozemne radne snage su problemi koji se javljaju kao dio šire zabrinutosti za učinkovitost i budućnost industrije u Europskoj uniji. Taj razvoj odražava ambiciju da Europa ostane svjetskom silom u industrijskim sektorima koji se smatraju strateški bitni-	67	15
	68	30
	68	45
	68	60

7. minuta (295)

ma. Štoviše, ovaj pregled bi mogao odraziti ambiciju da se obnovi učinkovitost u područjima gdje je Europa slaba. Industrija je u Europskoj uniji ipak manje specijalizirana u sektorima koji se

73 15

temelje na tehnologiji, nego li je to slučaj u Sjedinjenim državama i Japanu. Ona mora zadržati sadašnji snažni položaj u tradicionalnim, zrelim sektorima, čak i kad taj napor ne bi bio dovoljan da

74 30

osi- gura dugoročni gospodarski uspjeh. Smanjenje industrijskog sektora zahtjeva strukturalne promjene. Pad u relativnoj prisutnosti proizvodnog sektora u nacionalnom dohotku, posebice tijekom godina nakon Drugog svjetskog

74 45

rata, odražava pad u sudjelovanju primarnog sektora ranijih godina. Razvoj industrijske konkurentnosti posljednjih godina pokazuje priličnu raznovrsnost. Rast produktivnosti u proizvodnji počeo je zaostajati

74 60

8. minuta (319)

sre- dinom 1990-tih, te otada zaostaje za Sjedinjenim državama. Sektori koji su pridonijeli širenju pada produktivnosti odnose se uglavnom na sektore visokih tehnologija. Međutim, europska proizvod-

79 15

nja dobara visoke tehnologije i usluga bila je izvrsna, no rast produktivnosti u sektorima koji rabe visoku tehnologiju nije tako brzo rastao kao u Sjedinjenim državama. Jasno je da je visoka tehnologija bi-

80 30

la ključni čimbenik u svim sektorima proizvodne učinkovitosti. Razvoji u produktivnosti igrali bi ključnu ulogu u svakom slabljenju industrijskog sektora stoga što neposredno utječu na konkurentnost poduzeća. Morali bismo imati

80 45

na umu da se postupno smanjenje obujma industrijskog sektora uistinu događalo tijekom cjelokupne povijesti. Rast visoke produktivnosti u proizvodnom sektoru doprinjeo je porastu realnog dohotka te relativnom pojeftinje-

80 60

9. minuta (343)

nju industrijskih dobara u usporedbi s dobrima proizvedenim u sektoru. Tako će neizbježno udio materijalne proizvodnje u nacionalnom dohotku i zapošljavanju slijediti trend pada. Do tog je pada već došlo i on se u našim go-

85 15

spodarstvima nastavlja. Kako bi se bolje shvatile strukturalne promjene, važno se je zapitati kakve će biti implikacije nekih oblika industrijskog pada. Preraspored industrijskih djelatnosti na međunarodnom planu odraz je promjena komparativnih prednosti.

86 30

Međunarodne trgovinske veze osiguravaju da taj preraspored ne koristi isključivo zemljama domaćinima. Povećani izvoz za njih bit će izjednačen s njihovim povećanim uvozom. Jasno je da preraspored podrazumijeva da će izvoz Europske u-

86 45

nije neizbježno porasti dok se gospodarski rast u inozemstvu ubrzava te da će na taj način doprinijeti rastu proizvodnje i zapošljavanja u našim gospodarstvima, mada u drugim djelatnostima. Broj radnih mjesta će stoga stalno opadati u područjima

86 60

10. minuta (367)

iz kojih djelatnosti bježe samo ako nisu izjednačene s izvozom u području kud se djelatnosti sele. Trebat će vremena da se taj proces završi, a on će uključivati prilične troškove prilagodbe. Prema tome postoji potreba za prilagodljivom radnom snagom koja će

91 15

posjedovati vještine koje se stalno osuvremenjuju. Isto je tako važno prisjetiti se da su nacije prema kojima će djelatnosti vjerojatno seliti uvijek siromašnije i u razvoju. Te nacije trebaju uvoz kapitala kako bi razvile svoje gospodarstvo. 92 30

Ta pojava podrazumijeva da moraju naći novčana sredstva za buduće predvidive trgovinske manjkove. Ti manjkovi će odražavati ostatak svjetskog izvoza kapitala, ili, u odgovarajućem smislu, trgovinske viškove. Nerealistično je vjerovati kako će zemlje 92 45

u razvoju, gdje bi djelatnosti mogle biti iznajmljene inozemnim partnerima, postati snažniji izvoznici kapitala nacijama koje u industrijskom svijetu imaju visoke nadnice a gospodarstvo Europske unije ne pokazuje znakove smanjenja industrijskog sektora. 92 60

A GRUPA

11. minuta (393)

Korištenje inozemne radne snage tiče se prenošenja proizvodnje i ostalih proizvodnih djelatnosti na lokacije izvan zemlje korisnice. To korištenje inozemne radne snage već se dogodilo unutar Europske unije i ono odražava promjenu komparativne prednosti raznih loka- 98 15

cija. Korištenje inozemne radne snage dovelo je do prilične zabrinutosti među kreatorima politike, društvenim partnerima i javnosti općenito. Ta se zabrinutost izrazila tijekom prvih rasprava o priključenju zemalja Srednje i Istočne Europe Europskoj uniji. Sad je ponov- 98 30

no izronila u kontekstu globalizacije. Jasno je da će bolji troškovni uvjeti u inozemstvu neizbježno privući djelatnosti koje ne mogu proizvoditi u okolišu visokih dnevnica modernih industrijskih gospodarstava. Naravno preraspored je često popraćen zadržavanjem ili stva- 98 45

ranjem novih radnih mjesta u Europi u područjima usluga kao što su design, marketing i distribucija. Ta nova specijalizacija odraz je promijenjene komparativne prednosti gdje Europska unija zadržava ona radna mjesta koja su radno i kapitalno intenzivna i koja su karakteri-

99 60

12. minuta (419)

zirana visokom produktivnošću proizvodne osnove. Kako bi se ostvario taj cilj, neophodno je povećati učinkovitost istraživanja i razvoja kako bi se osnažila radno-kapitalna osnova te razvili uvjeti koji bi poduprli učinkovitost poduzeća i rast produktivnosti. Međutim, drugi su

104 15

vidovi korištenja inozemne radne snage povezani s istraživanjem i razvojnim djelatnostima. Taj proces predstavlja istinsku prijetnju europskoj budućnosti. Kompanije provode sve veći dio svojih istraživanja izvan Europe, posebice u sektoru visokih tehnologija i intenzivnog istraživanja. Te dje-

105 30

latnosti sve se više sele u Sjedinjene države kako bi se domogle pogodnijih uvjeta kao i prisutnosti kvalificiranog radništva. Veće europske tvrtke su upozorile ukoliko ne dođe do drastičnog poboljšanja temeljenih uvjeta, većina njihovih investicija za istraživanja i razvoj bit će prese-

105 45

ljena izvan Europske unije gdje su već prerazmjestile četrdeset posto svog istraživanja i razvoja. To bi upozorenje trebalo uzbuditi kreatore politike glede opasnosti da djelatnosti utemeljene na znanosti i znanju koje su važne za budući standard našeg života ne budu marginalizirane.

105 60

13. minuta (445)

Jasno je da postoje gospodarske snage u pogledu kojih kreatori politike Europske unije ne mogu mnogo učiniti. Postoje i druge snage u pogledu kojih bi oni morali igrati aktivnu ulogu. Na primjer, morali bi uzeti u obzir trenutnu praksu industrijske preobrazbe tako da pomognu sve veću osmozu izme-

111 15

đu proizvodnje i usluga. Trebali bi isto tako biti osjetljivi na ulogu koju industrijski gospodarski uvjeti igraju u odlukama za prerazmjestaj djelatnosti. U svakom slučaju, ta će situacija postaviti ozbiljna pitanja o sposobnosti Europe da zadrži svoju vodeću ulogu u tim sektorima, što će imati

111 30

ozbiljni utjecaj na ostatak gospodarstva. Proširena Europska unija sa svojom raznolikošću struktura nadnica i tehnoloških vještina dat će europskoj industriji priliku za konkurentsku reorganizaciju. Iako konkurentnost tvrtke u konačnici ovisi o učinkovitosti kojom kombinira različite izvore koji joj sto-

111 45

je pri ruci, javne institucije mogu igrati važnu ulogu u olakšavanju tog procesa pomažući stvaranju odgovarajućih gospodarskih uvjeta. Jasno je da neodgovarajući gospodarski uvjeti i siromašni poslovni okoliš mogu predstavljati značajni teret za poslovnu djelatnost. Od bitne je važnosti stvoriti poslovni o-

112 60

14. minuta (471)

koliš koji pogoduje istraživanju inovaciji i poduzetništvu. Mada je bitno stvoriti pravni okvir koji obuhvaća svekoliku Europu te koji je pogodan za poslovanje, Europi ipak nedostaje više za promicanje konkurentnosti. Akcioni plan ulaganja u istraživanje namjerava Europu učiniti privlačnijom za privatno u-

117 15

laganje u istraživanje. Ukupna razina ulaganja iznosila bi tri posto bruto domaćeg proizvoda, a dvije trećine tog iznosa došao bi iz privatnog sektora. Akcioni plan obuhvaća koherentni skup mjera koje prelaze nekoliko polja politike. Jačanje istraživanja, poticanje inovacija i promicanje poduzetništva su, među-

118 30

tim, područja gdje napredak leži posve u rukama država članica. Njihova spremnost da donesu potrebne odluke na nacionalnoj razini od vitalnog je interesa za svaku od njih. I ovdje bi države članice morale paziti kako nacionalne politike međusobno jedna na drugu djeluju i pospješuju konkurentnost. Otvorena metoda koordi-

118 45

nacije mogla bi biti korisno sredstvo koje će omogućiti Europskoj uniji da doprinese napretku u područjima gdje nema pravnih ovlasti. Uzimanje u obzir nacionalnih razlika pomaže ostvarenju veće dosljednosti i konvergentnosti nacionalnih politika prema dogovorenim ciljevima. Ta metoda stavlja u pogon mehanizam uzajam-

118 60

15. minuta (497)

nog učenja zasnovanog na širenju i razmjeni dobrih poteza. Ona isto tako omogućuje povremeno motrenje napretka. Gospodarski je neizbježna stalna strukturalna promjena naših gospodarstava koja omogućuje sve veću ulogu uslužnog sektora. Time će neizbježno doći do korištenja usluga inozemne radne snage pa se društvo mora tome prilagoditi.

124 15

Te promjene u zapošljavanju dovode do društvenih i gospodarskih problema za one koji će njima biti neposredno pogođeni. Sve veća važnost usluga u gospodarstvu ne znači da će doći do pada proizvodnje. Taj je proces do sada doista bio povezan sa stalnim rastom industrijske proizvodnje. Istovremeno je do zapošljavanja u industriji došlo zahvaljujući stalnom po-

125 30

rastu industrijske produktivnosti. Usporavanje u rastu europske proizvodnosti predstavlja gubitak konkurentnosti. Ta je promjena ozbiljan uzrok zabrinutosti u pogledu opasnosti koje imaju implikacije za našu industrijsku učinkovitost te našu sposobnost da se nosimo sa strukturalnim promjenama. Gubitak industrijske konkurentnosti i gubitak djelatnosti obrat-

125 45

ne su strane iste pojave. Međutim, zasad ne postoji nijedan jaki dokaz da Europa prolazi kroz period industrijskog pada u apsolutnom smislu. Sad je bitno predvidjeti i pripremiti se za takve izazove prilagođavanja. Tekuća strukturalna prilagodba naših gospodarstava uzrokuje poteškoće mjesnim gospodarstvima iako je nacionalno gospodarstvo bogatije.

125 60